

НАРОДНА БАНКА

СРБИЈЕ



Монетарна политика и финансијски систем

Радован Јелашић – гувернер

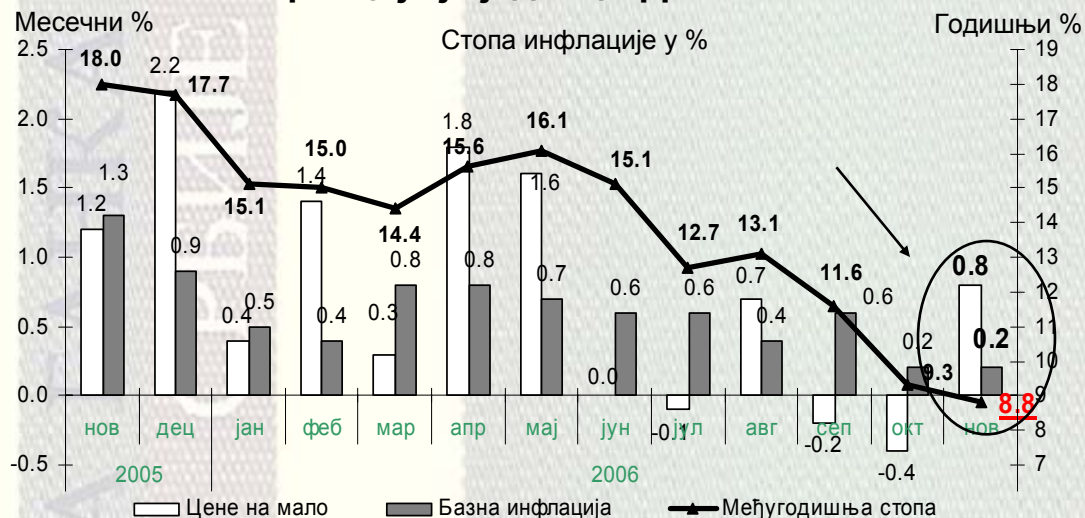
Београд, 8. децембар 2006. године

Цене ипак падају, а разлоге наводе сами трговци!



Најбоље мерило ефикасности рада НБС су искључиво постигнути резултати

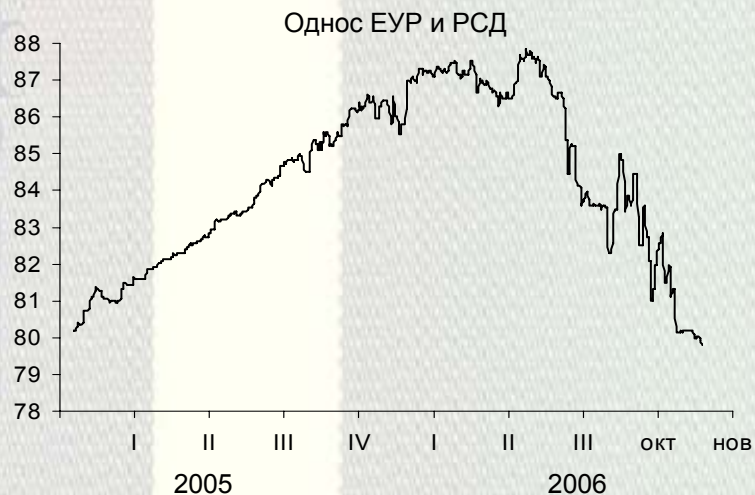
Инфлација је једноцифрена...



... резерве НБС на рекордном нивоу ...



... динар стабилнији него икада...



... а стопа покривености увоза извозом никад виша!



Начин спровођења монетарне политике, нажалост неки желе да користе у политичке сврхе

- Начини повлачења вишка новца и његови ефекти:

<u>Облици</u>		<u>за НБС</u>		<u>Ефекат</u>
Обавезна резерва	➡	јефтино	➡	Више марже
Хартије од вредности	➡	скупо	➡	Ниже марже

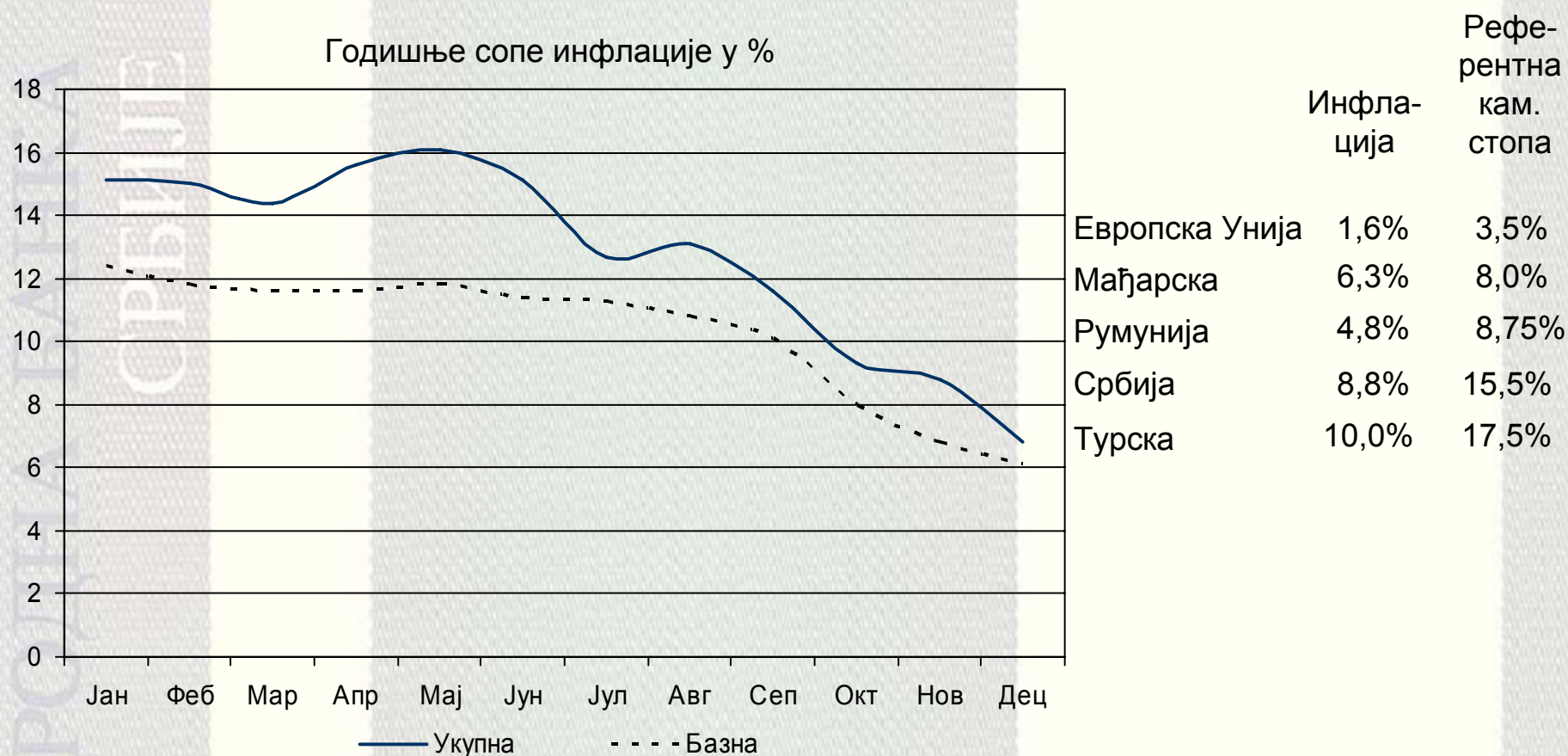
- Као што држава не прикупља порез само да би платила 260.000 службеника државне администрације (него да обезбеди услуге од јавног интереса грађанима Србије) тако и НБС не “отима” обавезну резерву банкама да би финансирала своју неефикасност!
- Трошкови стерилизације током 2005. године у одговарајућим земљама у окружењу:

Мађарска ЕУР 3,3 млрд
Пољска ЕУР 5,7 млрд.
- Да, поједине централне банке у периоду превеликих осцилација камате и курса раде и са губитком (Мађарска ЕУР 836 и Румунија ЕУР 828 милиона 2005. године)

Улога НБС је не само да укаже на макроекономске изазове него и да предузме све неопходне мере како би испунила њен законом предвиђени циљ

- НБС је успешно обавила оба задатка: указивање без предузетих мера ништа не вреди;
- Време транзиције понекад захтева брзе и значајне измене монетарне политике али се на крају само крајњи резултат мери:
 - ниво обавезних резерви није измењен од маја ове године; штавише од тада имамо и смањење обавезне резерве на динарске депозите;
 - НБС полако али сигурно повећава тржишни начин повлачења новца – преко репо хартија (обавезне резерве: РСД 283,7 млрд. наспрам репо ХоВ РСД 105,6 млрд. дана 30.11.2006. године)
 - Фамозних 60% обавезне резерве имају учешће од свега 5,1% у укупној обавезној резерви
- На тренутне критике према НБС смо сви ми лично врло поносни:
 - “прејак” динар;
 - превисоке резерве НБС;
 - висок ниво репо хартија.

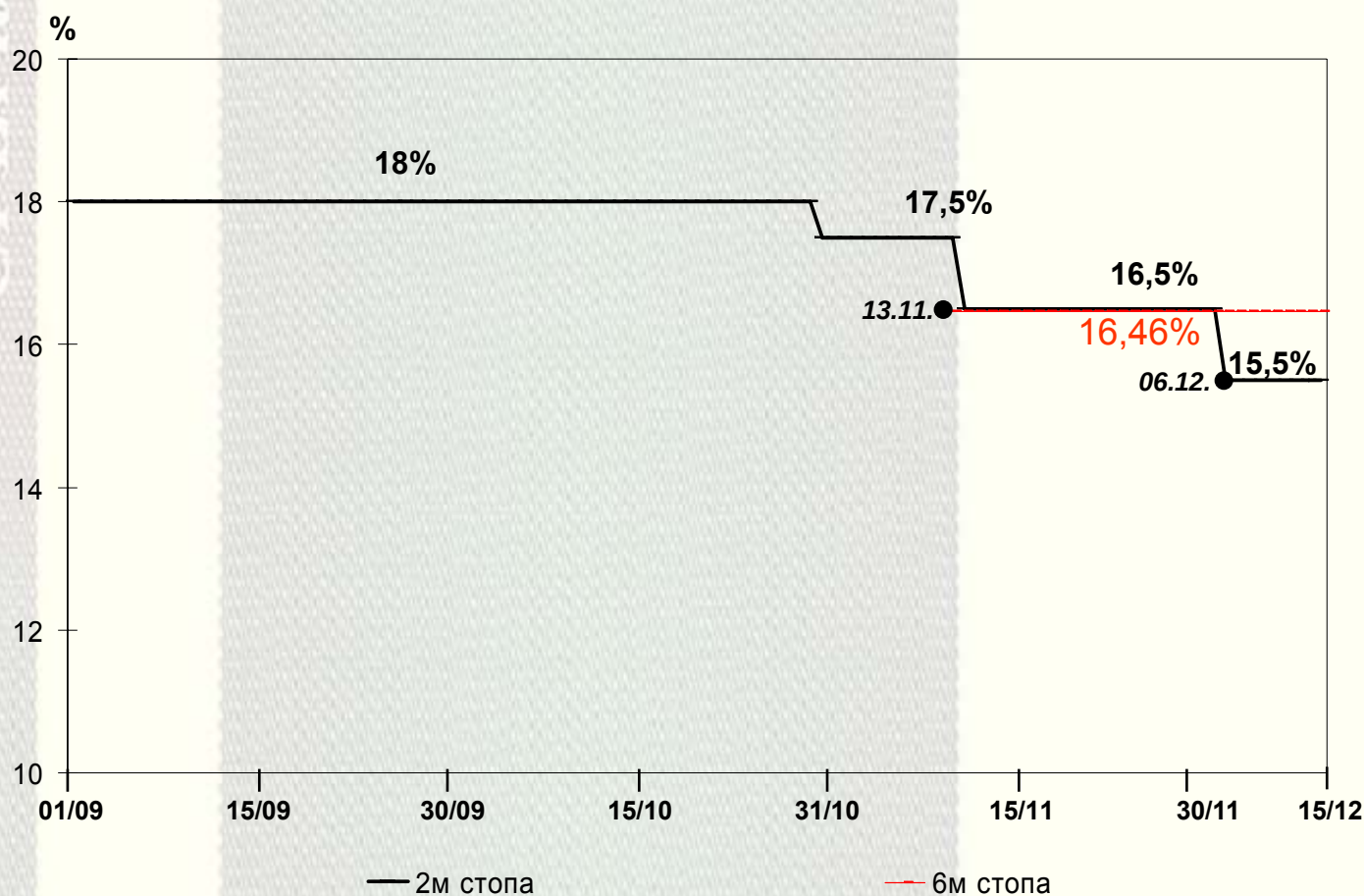
Са смањењем инфлације НБС смањује и репо стопу, што ће довести и до смањења каматних стопа банака



- Сви потенцијални “спекуланти” у динарима се излажу курсним ризицима, само за 2 дана курс је промењен за више од 1%!
- НБС намерно не најављује унапред распон курса у коме би се он требао кретати.

Тржиште верује НБС: каматне стопе на краткорочне ХоВ су више од дугорочних чију цену одређује тржиште

Преглед кретања каматних стопа Народне банке Србије

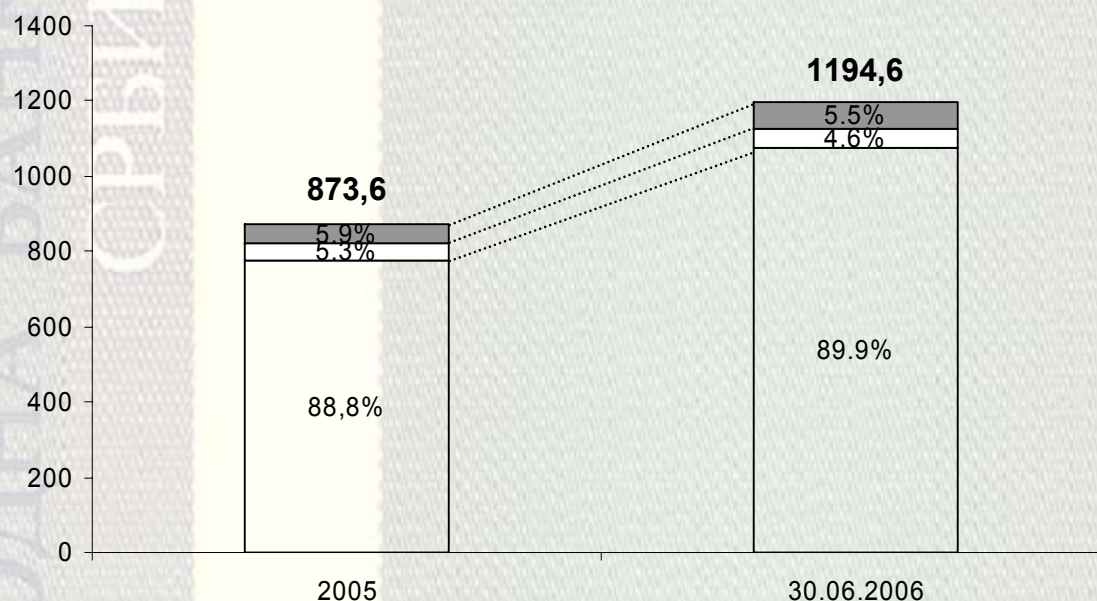


На средњи и дуги рок се садашња стабилност може одржати али она има своју цену

- Наставак рестриктивне фискалне политике – значајнији суфицит буџета следећих 3 до 5 година;
- Убрзавање спровођења структурних реформи код великих јавних предузећа;
- Завршетак приватизације већ издвојених али још не приватизованих неосновних делатности,
- Стимулисање и давање додатног простора приватним (страним) инвестицијама наспрам јавних капиталних;
- Додатно јачање поверења у динар у циљу још ефикасније монетарне политике.

У финансијском сектору Србије и надаље доминирају банке

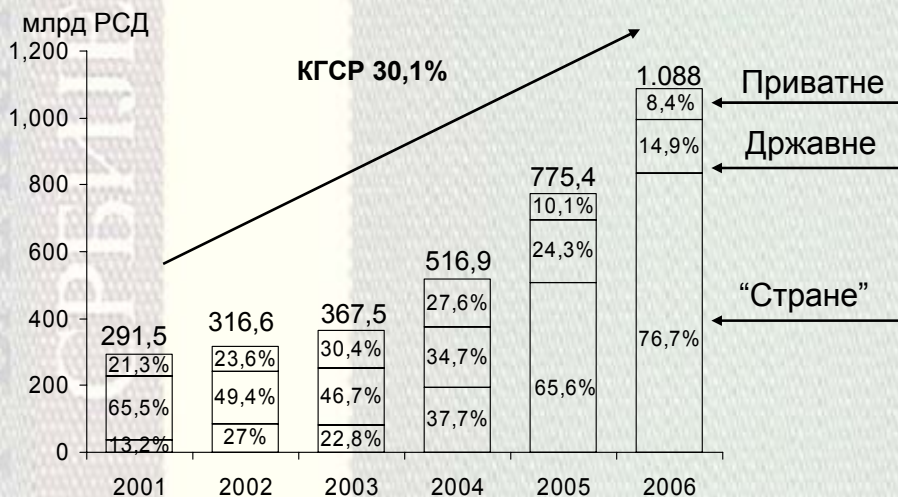
Билансна сума финансијског сектора Србије



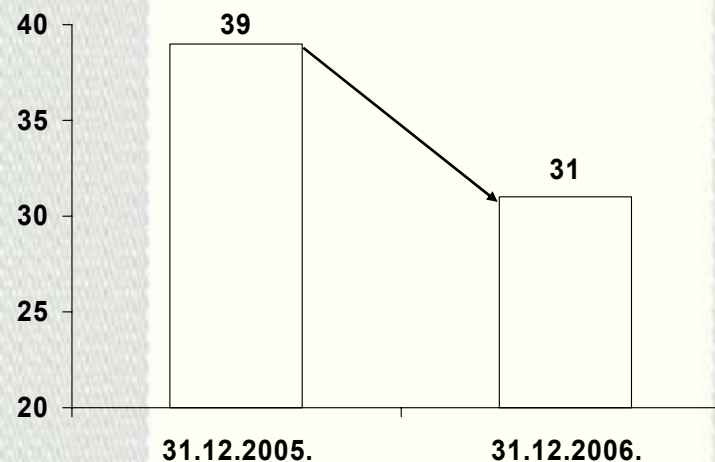
- Раст банкарског сектора је и даље најдинамичнији;
- Предузећа се и даље претежно задужују код банака – тржиште капитала се ретко користи;
- Са уделом од 47,8% у БДП, банкарски сектор Србије је већи од истог у Румунији (47,2%), али мањи од истог у Бугурској (61,2%).

Банкарски сектор Србије наставља свој експанзиван раст

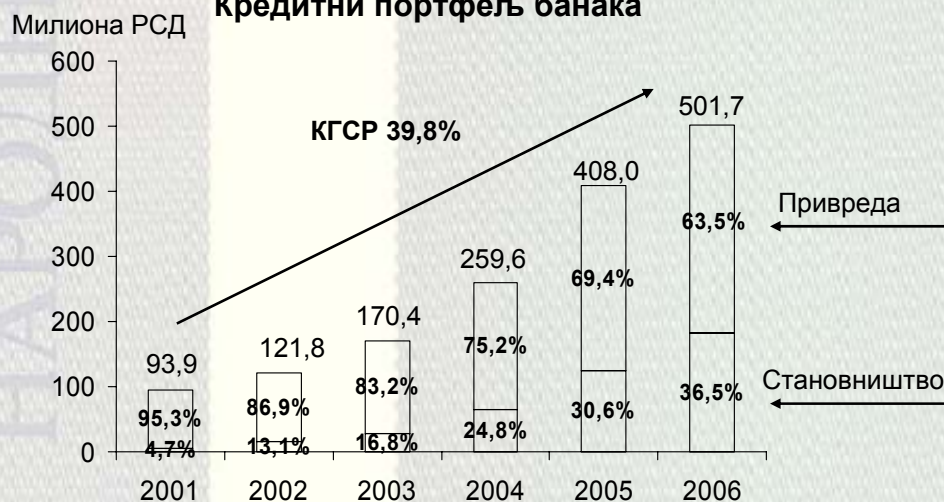
Власничка структура банака



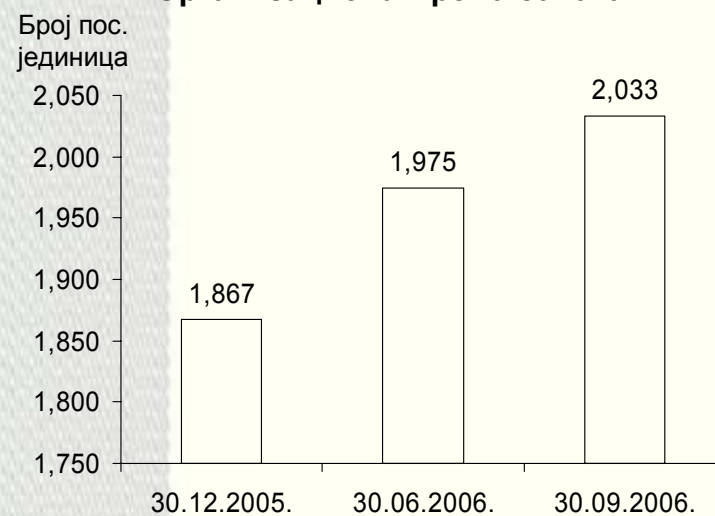
Број банака



Кредитни портфељ банака



Организациона мрежа банака

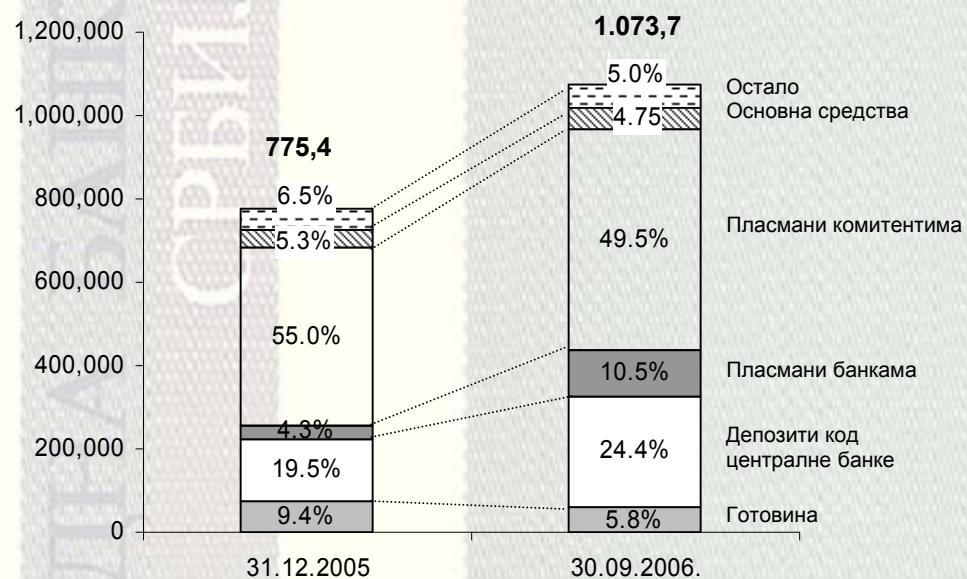


Биланс успеха се убрзано поправља: крајем октобра, изузевши једну банку, укупан резултат је већ позитиван!

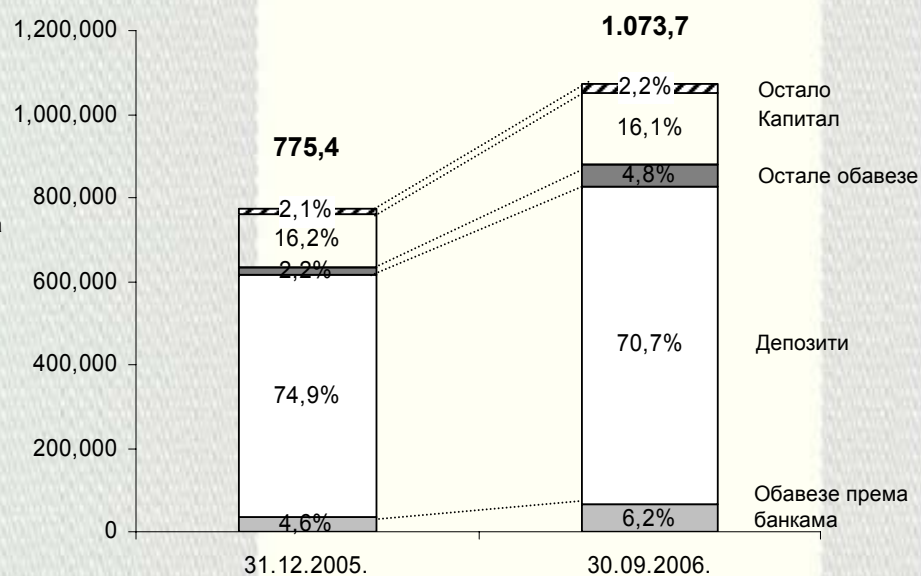
- После првих 10 месеци кумулативни резултат пословања банкарског система је РСД -1,66 млрд. али без Поштанске штедионице је РСД + 0,21 млрд, са тенденцијом раста;
- Од 1. октобра ове године банке саме одређују потребни ниво резервисања на терет расхода, у складу са својим актима и међународним рачуноводственим стандардима;
- Банкарски сектор Србије је један од најстабилнијих у региону мерено по адекватности капитала која 30.09. ове године износи 25,3% (прописани минимум је 12%)!

Структура активе и пасиве банака се значајно побољшава

Актива у РСД млн.



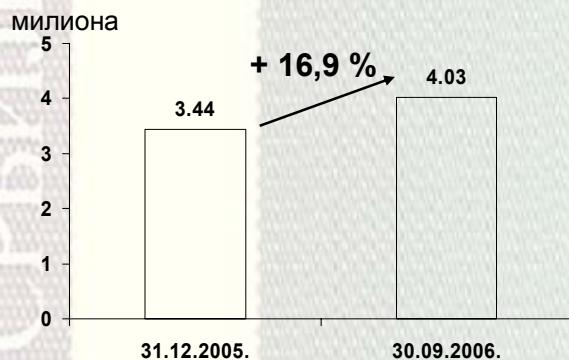
Пасива у РСД млн.



Промену банкарског система карактерише прелазак са квантитета на квалитет

Дебитне картице

Број картица

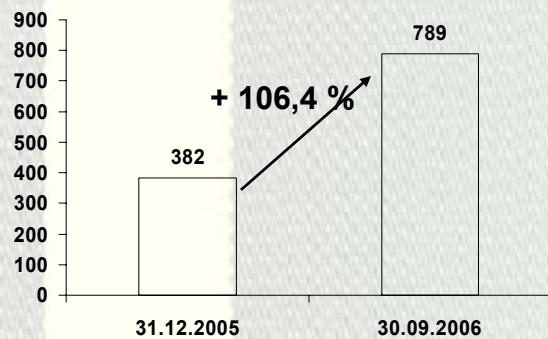


Број трансакција

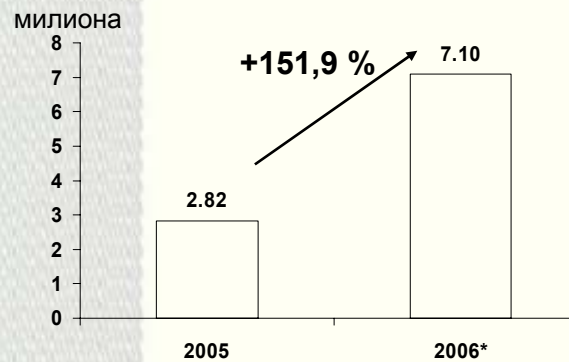


Кредитне картице

Број картица



Број трансакција



* Прелиминарна процена по основу првих 9 месеци ове године

Сви кључни показатељи ефикасности су на страни “страних” банака крајем 2006. године

Кључни показатељи по запосленом у 000 РСД

	31.12.2005.	30.06.2006.	“Стране”	Приватне	Државне
	Укупно	Укупно			
Билансна сума	30,195	37,239	49,726	29,798	21,044
Бруто приходи	10,155	13,678	18,328	17,164	6,060
Оперативни расходи	1,675	2,087	2,414	2,266	1,569
Депозити	18,874	21,000	26,720	14,768	14,297
Кредити	17,902	21,818	29,223	18,954	11,822

У сектору осигурања су се такође одиграле значајне промене од када је под надзором НБС

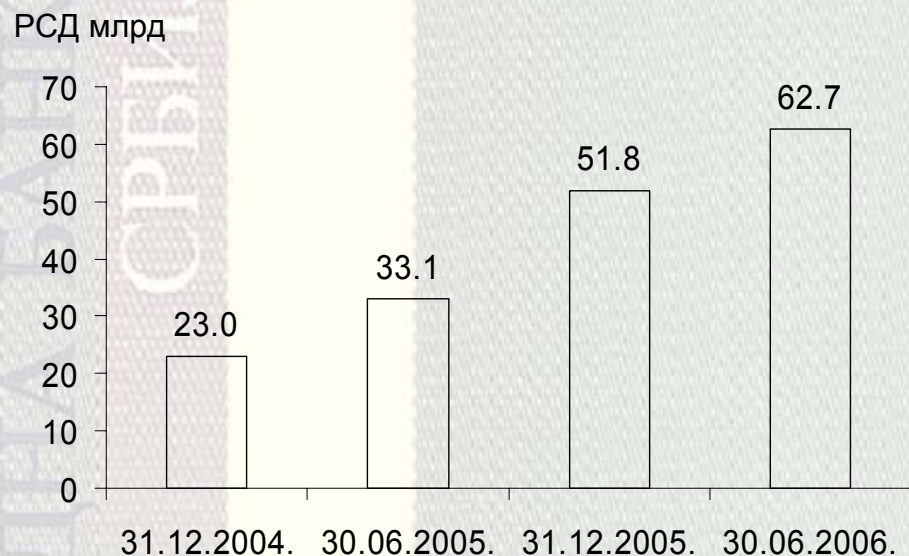
Неки показатељи пословања сектора осигурања у протекле две године:

	2004	2005	2006
Укупна премија (РСД млн.)	22.636	34.690	39.733*
Премија животног осигурања (РСД млн.)	1.682	3.299	4.240*
Премија неживотног осигурања (РСД млн.)	20.954	31.391	35.493*
Премија по глави становника (РСД)	3.003	4.617	5.740
Техничке резерве (РСД млн.)	11.478	22.867	28.379
Број друштава за осигурање	40	19	17
Број запослених	5.407	7.283	7.624

* годишњи ниво на бази података за 30.09.2006

Лизинг и добровољни пензијски фондови

Билансна сума лизинг компанија



Добровољни пензиони фондови

- 4 дозволе за рад :
 - Delta Generali – послује од 15.11.2006.
 - Raiffeisen Future – правно лице, очекује се почетак пословања од 1.1.2007.
 - ДДОР
 - Гарант Пензијско Друштво
- Обавеза свакодневног објављивања вредности инвестиционих јединица у једној дневном листу;
- Први пут организовано полагање стручног испита за обављање послова информисања о чланству у добровољном пензијском фонду

Следећи кораци:

- Смањење провизија за мењаче са 0,7% на 0,5% од 1. Јануара 2007. године;
 - Укидање фиксинга;
 - Смањењ провизије за мењаче на 0,1%;
 - Смањење броја валута које НБС прима;
- Обавезне резерве ...;
- Резервације ...

Пројекти Народне банке Србије

- малиВелики људи
- Богословија у Сремским Карловцима